27 กุมภาพันธ์ 2566

เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

ที่ ฝนส2.ว. 73/2566 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ด้านธรรมาภิบาลและด้านกลไกการควบคุมภายในของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน จำนวน 6 ฉบับ

ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในหลายมิติ โดยเฉพาะพัฒนาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ใช้บริการทางการเงิน ตลอดจนความผันผวนทางเศรษฐกิจและสังคม ล้วนทำให้สถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องปรับกลยุทธ์และรูปแบบการดำเนินธุรกิจ โครงสร้างของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และการบริหารจัดการความเสี่ยงให้สอดรับต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

เพื่อให้สถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินดำเนินงานภายใต้หลักธรรมาภิบาลที่ดี เติบโตได้อย่างยั่งยืน รองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอย่างครบถ้วนและรอบด้าน ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ด้านธรรมาภิบาลและด้านกลไกการควบคุมภายในของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วยประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยรวมจำนวน 6 ฉบับ โดยสามารถสรุปสาระสำคัญของการปรับปรุงหลักเกณฑ์ได้ดังนี้ (สรุปภาพรวมตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

1. หลักเกณฑ์ด้านธรรมาภิบาล ประกอบด้วยประกาศ 4 ฉบับ

1.1 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 1/2566 เรื่อง ธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เป็นประกาศหลักที่แสดงให้เห็นภาพรวมและอธิบายหลักการโดยย่อที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาลทั้งในเรื่องคุณสมบัติและการแต่งตั้งกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการหรือที่ปรึกษา บทบาทหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูง รวมถึงกลไกการควบคุมภายในที่ทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่กำหนด

1.2 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 2/2566 เรื่อง บทบาทหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการของสถาบันการเงินและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน กำหนดบทบาทหน้าที่ 5 ข้อ ในลักษณะ principle-based ที่คณะกรรมการของสถาบันการเงินและบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องดำเนินการเองในเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดทิศทาง เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ และนโยบายที่สำคัญ

1.3 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 3/2566 เรื่อง บทบาทหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดย่อยและผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินและบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน กำหนดบทบาทหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูง และการมีบทบาทในองค์กรอื่นของผู้บริหารระดับสูง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร

1.4 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 4/2566 เรื่อง กลไกการกำกับดูแลกิจการของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน กำหนดพื้นฐานการบริหารจัดการภายในองค์กรในเรื่องกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยง โครงสร้างค่าตอบแทน การควบคุมภายใน และการเปิดเผยข้อมูลด้านธรรมาภิบาล เพื่อให้สถาบันการเงินดำเนินธุรกิจได้อย่างเข้มแข็ง ถ่วงดุล และโปร่งใส

2. หลักเกณฑ์ด้านกลไกการควบคุมภายใน ประกอบด้วยประกาศ 2 ฉบับ

2.1 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 5/2566 เรื่อง การกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (compliance) ของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน กำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ให้ปฏิบัติหน้าที่ในเชิงรุกและทำหน้าที่เสมือนเป็นที่ปรึกษากลยุทธ์ทางธุรกิจมากขึ้น เพื่อสนับสนุนให้สถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน

2.2 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 6/2566 เรื่อง การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (internal audit) ของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยมีบทบาทหน้าที่ในเชิงรุกและมีการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเพื่อให้สถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ

ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงขอนำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวน 6 ฉบับข้างต้น ซึ่งได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 140 ตอนพิเศษ 44 ง ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2566 แล้ว และจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

วรางคณา ธำรงรัตน์

(นางวรางคณา ธำรงรัตน์)
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายและกำกับสถาบันการเงิน 2
ผู้ว่าการแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สรุปภาพรวมการปรับปรุงหลักเกณฑ์
2. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 6 ฉบับ

ฝ่ายนโยบายและกำกับสถาบันการเงิน 2
โทรศัพท์ 0 2283 6875
หมายเหตุ [ ] ธนาคารจัดให้มีการประชุมชี้แจงในวันที่ ... ณ ...
[x] ไม่มีจัดประชุมชี้แจง

สรุปภาพรวมหลักเกณฑ์ด้านธรรมาภิบาลและหลักเกณฑ์ด้านกลไกการควบคุมภายใน ของสถาบันการเงิน (สง.) และกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (กลุ่มฯ)

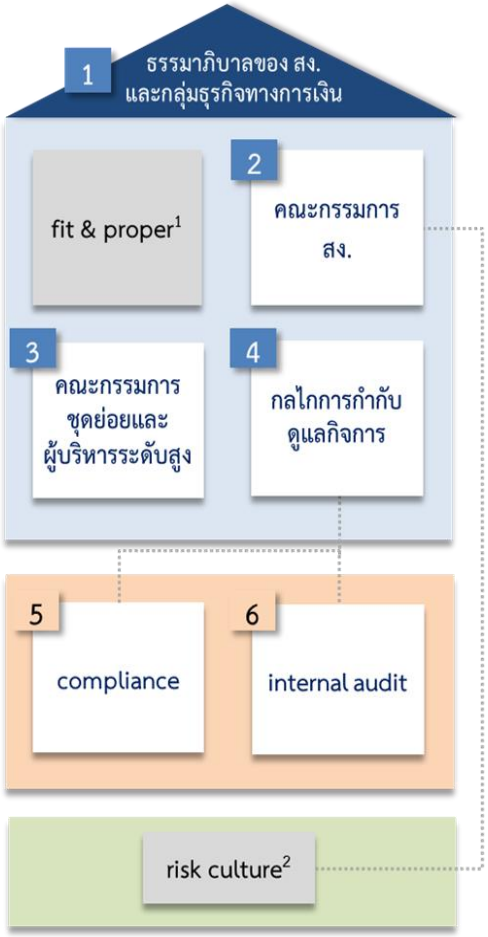

ส่วนที่ 1 : ธรรมาภิบาล

1. สนส. 1/2566 : ธรรมาภิบาลของ สง. และกลุ่มฯ : เป็นประกาศหลักที่แสดงให้เห็นภาพรวมและอธิบายหลักการโดยย่อ เพื่อให้ สง. และกลุ่มฯ ดำเนินงานภายใต้หลักธรรมาภิบาลที่ดี เติบโตอย่างยั่งยืน รองรับความเปลี่ยนแปลงในอนาคต และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอย่างครบถ้วน

2. สนส. 2/2566 : บทบาทหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการของ สง. และบริษัทในกลุ่มฯ : กำหนดบทบาทหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการ สง. และบริษัทแม่ของกลุ่มฯ ในลักษณะ principle-based เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเรื่องบทบาทหน้าที่คณะกรรมการที่แตกต่างจากผู้บริหารระดับสูง

3. สนส. 3/2566 : บทบาทหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดย่อยและผู้บริหารระดับสูงของ สง. และบริษัทแม่ของกลุ่มฯ : กำหนดบทบาทหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูง และการมีบทบาทในองค์กรอื่นของผู้บริหารระดับสูง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร

4. สนส. 4/2566 : กลไกการกำกับดูแลกิจการของ สง. และกลุ่มฯ : กำหนดพื้นฐานการบริหารจัดการภายในองค์กรในเรื่องกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยง โครงสร้างค่าตอบแทน การควบคุมภายใน และการเปิดเผยข้อมูลด้านธรรมาภิบาล เพื่อให้ สง. และกลุ่มฯ ดำเนินธุรกิจได้อย่างเข้มแข็ง ถ่วงดุลและโปร่งใส

ส่วนที่ 2 : กลไกการควบคุมภายใน

5. สนส. 5/2566 : การกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (compliance) ของ สง. และกลุ่มฯ : กำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เพื่อสนับสนุนให้ สง. และกลุ่มฯ ปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน

6. สนส. 6/2566 : การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (internal audit) ของ สง. และกลุ่มฯ : กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้ สง. และกลุ่มฯ มีระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ

[1/] ประกาศ ธปท. ที่ สนส. 3/2564 เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของ สง. บริษัทแม่ของ สง. และบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจทางการเงิน มีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ 25 พ.ค. 2564

[2/] แนวนโยบาย ธปท. เรื่อง วัฒนธรรมด้านความเสี่ยง (risk culture) ของสถาบันการเงิน ออกใช้เมื่อวันที่ 11 พ.ย. 2564

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ สนส. 1 /2566

เรื่อง ธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

---

1. เหตุผลในการออกประกาศ

การกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือการมีธรรมาภิบาลที่ดี (good corporate governance) เป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนให้สถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน สามารถทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินในระบบเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการดูแลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย โดยเฉพาะผู้ฝากเงิน ผู้ใช้บริการทางการเงิน ตลอดจนผู้ถือหุ้นได้อย่างเหมาะสม ซึ่งองค์ประกอบสำคัญของการมีธรรมาภิบาลที่ดี คือ การที่กรรมการและผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีคุณสมบัติเหมาะสมและทำหน้าที่ในการกำกับดูแลและบริหารจัดการงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส รวมทั้งสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีกลไกที่สนับสนุนการกำกับดูแลการปฏิบัติงานและการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลและเหมาะสมกับความเสี่ยงของธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงได้

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินในครั้งนี้ **ธนาคารแห่งประเทศไทยได้จัดหมวดหมู่และรวบรวมหลักเกณฑ์ด้านธรรมาภิบาลสำหรับสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินไว้ในฉบับเดียวกัน โดยปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบันและมีความยืดหยุ่นมากขึ้นโดยกำหนดเป็นกรอบหลักการให้ถือปฏิบัติ (principle-based) เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ตลอดจนสื่อสารและสร้างความเข้าใจในเรื่องบทบาทหน้าที่คณะกรรมการที่แตกต่างจากผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลด้านธรรมาภิบาลเพื่อสนับสนุนให้กลไกตลาดมีส่วนช่วยในการกำกับดูแลมากขึ้น**

ทั้งนี้ ประกาศฉบับนี้เป็นประกาศหลักในชุดประกาศที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลธรรมาภิบาล โดยมีประกาศฉบับอื่นที่เกี่ยวข้องอีก 4 ฉบับที่สถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องถือปฏิบัติ ดังนี้

(1) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของสถาบันการเงิน บริษัทแม่ของสถาบันการเงิน และบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจทางการเงิน

สนสป90-ธภ00001-2566124

ธภ000	วันที่ 24 ม.ค. 2566

(2) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยบทบาทหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการของสถาบันการเงินและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

(3) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยบทบาทหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดย่อยและผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินและบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

(4) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยกลไกการกำกับดูแลกิจการของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 24 (4) ถึงมาตรา 24 (6) มาตรา 24 (7) (ข) มาตรา 24 (8) ถึงมาตรา 24 (10) มาตรา 25 มาตรา 26 มาตรา 27 มาตรา 39 (5) มาตรา 41 วรรค 3 (3) มาตรา 57 มาตรา 71 และมาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ให้สถาบันการเงินและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินถือปฏิบัติตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

3. ประกาศหรือหนังสือเวียนที่ยกเลิก

3.1 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 10/2561 เรื่อง ธรรมาภิบาลของสถาบันการเงิน ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2561

3.2 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 17/2561 เรื่อง ธรรมาภิบาลของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2561

3.3 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 12/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2561 ข้อ 5.2 ข้อ 5.7.4 (1) และข้อ 6.2 (2) – (4)

3.4 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 18/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2561

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับ

4.1 สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

4.2 บริษัทแม่และบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจทางการเงินในกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง เว้นแต่บริษัทดังกล่าวมีกฎหมายที่ควบคุมการประกอบธุรกิจกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้ไว้เป็นการเฉพาะแล้ว

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

ในประกาศฉบับนี้

“กลุ่มธุรกิจ” หมายความว่า

(1) กลุ่มของบริษัทที่ประกอบด้วยบริษัทแม่ บริษัทลูก หรือบริษัทร่วม

(2) กลุ่มของบริษัทที่อยู่ภายใต้อำนาจควบคุมกิจการของบุคคลเดียวกัน

“กลุ่มธุรกิจทางการเงิน” หมายความว่า กลุ่มธุรกิจทางการเงินตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

“บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจทางการเงิน” หมายความว่า บริษัทลูกในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ประกอบธุรกิจทางการเงินตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

“บริษัทลูกในกลุ่ม solo consolidation” หมายความว่า บริษัทลูกในกลุ่ม solo consolidation ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

“บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล” หมายความว่า บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบธุรกิจและทำธุรกรรมเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset)

“บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีนัยสำคัญ” หมายความว่า บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ที่บริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินพิจารณาแล้วว่ามีความสำคัญต่อกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล

“กรรมการ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการของสถาบันการเงินหรือบริษัท แล้วแต่กรณี

“กรรมการที่เป็นผู้บริหาร” หมายความว่า

(1) กรรมการที่ทำหน้าที่บริหารงานในตำแหน่งผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(2) กรรมการที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการบริหารงานใด ๆ เยี่ยงผู้บริหาร และให้หมายความรวมถึงกรรมการที่เป็นสมาชิกของคณะกรรมการบริหาร (executive committee)[1]

(3) กรรมการที่มีอำนาจลงนามผูกพัน เว้นแต่เป็นการลงนามผูกพันตามรายการที่คณะกรรมการมีมติอนุมัติไว้แล้วเป็นรายกรณี และเป็นการลงนามร่วมกับกรรมการรายอื่น

“กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร” หมายความว่า กรรมการที่ไม่ใช่กรรมการที่เป็นผู้บริหาร

“กรรมการอิสระ” หมายความว่า กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารซึ่งมีคุณสมบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยบทบาทหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการของสถาบันการเงิน และบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

“ที่ปรึกษาของสถาบันการเงิน” หมายความว่า บุคคลที่เป็นที่ปรึกษาของสถาบันการเงิน หรือบุคคลที่อาจทำหน้าที่เปรียบเสมือนกรรมการ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ หรือผู้ช่วยผู้จัดการ แต่เพียงใช้ชื่อว่าเป็นที่ปรึกษาเท่านั้น รวมไปถึงบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าว แต่เรียกชื่ออย่างอื่นด้วย อย่างไรก็ตาม ไม่รวมถึงบุคคลที่รับจ้างทำงานให้แก่สถาบันการเงิน โดยมีลักษณะของงานที่ใช้ความรู้ความสามารถพิเศษด้านเทคนิค หรือใช้ความชำนาญเฉพาะด้าน เช่น ที่ปรึกษางานบัญชี ที่ปรึกษากฎหมาย ที่ปรึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ปรึกษาด้านภาษี ที่ปรึกษาด้านภาษา ที่ปรึกษาด้านการสื่อสารองค์กร ที่ปรึกษาด้านประกันภัย ที่ปรึกษาด้านแบบจำลองเชิงปริมาณขั้นสูง เป็นต้น ทั้งนี้ กรณีบริษัทแม่ของสถาบันการเงิน และบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจทางการเงิน ให้หมายถึงบุคคลที่มีลักษณะหน้าที่ในทำนองเดียวกับที่ปรึกษาของสถาบันการเงินข้างต้น

“ผู้บริหารระดับสูง” หมายความว่า ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ และที่ปรึกษาของสถาบันการเงินที่ทำหน้าที่เสมือนผู้จัดการ รองผู้จัดการ หรือผู้ช่วยผู้จัดการ แต่เพียงใช้ชื่อว่าเป็นที่ปรึกษา

[1] คณะกรรมการบริหาร (executive committee) ในที่นี้ หมายความว่า คณะกรรมการบริหารเฉพาะในระดับบริหารจัดการ (management level)

เท่านั้น หรือผู้ที่มีตำแหน่งเทียบเท่ากับตำแหน่งทั้งหมดข้างต้นที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งนี้ กรณีบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ให้หมายถึงบุคคลที่มีลักษณะหน้าที่ในทำนองเดียวกับผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินข้างต้น

5.2 หลักการ

ธนาคารแห่งประเทศไทยกำกับดูแลและส่งเสริมให้สถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีธรรมาภิบาลที่ดี โดยกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่สำคัญ 4 เรื่อง ได้แก่

(1) กรรมการและผู้มีอำนาจในการจัดการต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสมและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด

(2) คณะกรรมการของสถาบันการเงินและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องมีบทบาทหน้าที่และองค์ประกอบที่เหมาะสมกับขนาด ลักษณะการดำเนินธุรกิจ ความซับซ้อนของธุรกิจและความเสี่ยงของธุรกิจ

(3) คณะกรรมการชุดย่อยและผู้บริหารระดับสูงต้องสามารถสนับสนุนการทำหน้าที่ของคณะกรรมการของสถาบันการเงินและบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน รวมทั้งสามารถดำเนินการให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่กำหนดได้ และ

(4) กลไกการกำกับดูแลกิจการของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องมีความเข้มแข็ง

5.3 ธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

5.3.1 คุณสมบัติและการแต่งตั้งกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษา

กรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของสถาบันการเงิน บริษัทแม่ของสถาบันการเงิน และบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจทางการเงิน เป็นผู้มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดทิศทางและติดตามดูแลการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน หากบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวขาดความรู้ ความสามารถ หรือขาดความซื่อสัตย์สุจริต อาจส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจและเกิดความเสียหายต่อสถาบันการเงินได้ กฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินจึงกำหนดลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งดังกล่าว และธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดลักษณะต้องห้ามเพิ่มเติม รวมทั้งกำหนดให้การแต่งตั้งบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งดังกล่าว และผู้บริหารในตำแหน่งสูงสุดของบริษัทลูกในกลุ่ม solo consolidation จะต้องได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน

ทั้งนี้ ให้สถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินถือปฏิบัติตาม**ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของสถาบันการเงิน บริษัทแม่ของสถาบันการเงิน และบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจทางการเงิน**

5.3.2 คณะกรรมการของสถาบันการเงินและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

คณะกรรมการของสถาบันการเงินและคณะกรรมการของบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการกำหนดทิศทางและดูแลการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ดังนั้น คณะกรรมการของสถาบันการเงินและคณะกรรมการของบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินควรปฏิบัติหน้าที่และมีองค์ประกอบที่เหมาะสมกับขนาด ความซับซ้อนลักษณะธุรกิจ และความเสี่ยงของธุรกิจ รวมทั้งกลยุทธ์และการดำเนินงานในระยะยาวของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ขณะที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจทางการเงินสามารถพิจารณากำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการของบริษัทลูกได้ตามความเหมาะสมของธุรกิจ อย่างไรก็ดี กรณีบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจทางการเงินมีคณะกรรมการที่ประกอบด้วยกรรมการอิสระ กรรมการอิสระดังกล่าวต้องมีคุณสมบัติตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ทั้งนี้ ให้สถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินถือปฏิบัติตาม**ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยบทบาทหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการของสถาบันการเงินและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน**

5.3.3 คณะกรรมการชุดย่อยและผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินและบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

คณะกรรมการชุดย่อยที่คณะกรรมการของสถาบันการเงินและคณะกรรมการของบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินจัดตั้งขึ้น มีหน้าที่สนับสนุนการทำหน้าที่ของคณะกรรมการของสถาบันการเงินและคณะกรรมการของบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินให้สามารถปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมทั้งสนับสนุนการติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินและบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินให้เป็นไปตามนโยบายและกลยุทธ์ที่กำหนดภายใต้หลักธรรมาภิบาลที่ดีได้อย่างทั่วถึง ขณะที่ผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่ดำเนินการให้สถาบันการเงินและบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินบรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่คณะกรรมการกำหนดไว้ ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงกำหนดหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดย่อย รวมทั้งกำหนดหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูง โดยให้สถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินถือปฏิบัติตาม**ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยบทบาทหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดย่อยและผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินและบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน**

5.3.4 กลไกการกำกับดูแลกิจการของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

กลไกการกำกับดูแลกิจการเป็นพื้นฐานของการบริหารจัดการภายในองค์กร ให้มีความระมัดระวัง รอบคอบ เข้มแข็ง เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินเติบโตได้อย่างมั่นคง ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับกลไกการกำกับดูแล โดยเฉพาะในเรื่องการมีการควบคุมภายในที่เข้มแข็ง มีกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงที่ดี มีโครงสร้างค่าตอบแทนที่สะท้อนความเสี่ยงและความมั่นคงในระยะยาว และมีการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส โดยให้สถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินถือปฏิบัติตาม**ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยกลไกการกำกับดูแลกิจการของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน**

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 24 มกราคม 2566

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)
ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายและกำกับสถาบันการเงิน 2
โทรศัพท์ 0 2283 6875, 0 2283 6287

4

คำถาม-คำตอบแนบท้ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง ธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน
ลงวันที่ 24 มกราคม 2566

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
นิยามกรรมการที่เป็นผู้บริหาร		
1	ตามประกาศข้อ 5.1 ที่กำหนดนิยาม กรรมการที่เป็นผู้บริหาร ให้หมายความว่า “(1) กรรมการที่ทำหน้าที่บริหารงานในตำแหน่งผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น...” หากกรณีที่ประธานคณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ (subsidiary) เป็นผู้บริหารระดับสูงของบริษัทแม่ในต่างประเทศ จะถือว่าประธานคณะกรรมการท่านนั้นเข้าข่ายเป็นกรรมการที่เป็นผู้บริหารตามประกาศฉบับนี้หรือไม่	นิยามกรรมการที่เป็นผู้บริหารตามประกาศฉบับนี้พิจารณาจากการดำรงตำแหน่งและการปฏิบัติหน้าที่ที่สถาบันการเงินในประเทศไทย ดังนั้น ในกรณีนี้จึงพิจารณาได้ว่าประธานคณะกรรมการท่านนั้น ไม่เข้าข่ายเป็นกรรมการที่เป็นผู้บริหารของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ (subsidiary) อย่างไรก็ดี กรรมการท่านนั้นไม่เข้าข่ายเป็นกรรมการอิสระ เนื่องจากเป็นพนักงานของบริษัทแม่ของสถาบันการเงิน
2	ตามประกาศข้อ 5.1 ที่กำหนดนิยาม กรรมการที่เป็นผู้บริหาร ให้หมายความว่า “... (2) กรรมการที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการบริหารงานใด ๆ เยี่ยงผู้บริหาร และให้หมายความรวมถึงกรรมการที่เป็นสมาชิกของคณะกรรมการบริหาร (executive committee) ซึ่งคณะกรรมการบริหารในที่นี้ หมายความว่า คณะกรรมการบริหารเฉพาะในระดับบริหารจัดการ (management level)” หากเป็นบุคคลที่เป็นสมาชิกของคณะกรรมการบริหาร ระดับบริหารจัดการ แต่ไม่ใช่กรรมการในคณะกรรมการของสถาบันการเงิน จะไม่ถือเป็นกรรมการที่เป็นผู้บริหารใช่หรือไม่ เพราะเหตุใด	บุคคลที่เป็นสมาชิกของคณะกรรมการบริหาร (executive committee) ในระดับบริหารจัดการ แต่ไม่ใช่กรรมการในคณะกรรมการของสถาบันการเงิน ไม่ถือเป็นกรรมการที่เป็นผู้บริหารตามนิยามของประกาศฉบับนี้ อย่างไรก็ดี บุคคลดังกล่าวเข้าข่ายเป็นผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน ตามนิยาม ผู้มีอำนาจในการจัดการ ตาม พ.ร.บ. ธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ข้อ (2) เนื่องจากมีอำนาจและบทบาทสำคัญในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานของสถาบันการเงิน

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
นิยามผู้บริหารระดับสูง		
3	กรณีของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศซึ่งส่วนใหญ่โครงสร้างขององค์กรมีลักษณะเป็น flat organization และอาจมีชื่อเรียกตำแหน่งแตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย จะเทียบเคียงตำแหน่งผู้จัดการ รองผู้จัดการ และผู้ช่วยผู้จัดการอย่างไร	ให้พิจารณาโดยยึดหลักการดังนี้ 1. ผู้บริหารระดับสูงสุดของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศในไทย (country manager) ถือว่ามีตำแหน่งเทียบเท่า “ผู้จัดการ” 2. บุคคลอื่นที่สามารถรักษาการแทน (acting) บุคคลตามข้อ (1) ได้ ถือว่ามีตำแหน่งเทียบเท่ากับ “รองผู้จัดการ” 3. ตำแหน่งที่พิจารณาเทียบเท่า “ผู้ช่วยผู้จัดการ” - เป็นผู้บริหารที่รับผิดชอบดูแลมากกว่า 1 ฝ่ายงาน หรือมากกว่า 1 ด้าน เช่น ผู้บริหารที่ดูแลฝ่ายสินเชื่อส่วนบุคคลและฝ่ายสินเชื่อบัตรเครดิต - เป็น key person ที่ถึงแม้ดูแลเพียง 1 ฝ่ายงาน แต่เป็นสายงานสำคัญของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศนั้น ทั้งนี้ เนื่องจากสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีโครงสร้างที่หลากหลายขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของแต่ละแห่ง ดังนั้น หากมีข้อสงสัยให้หารือธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี

(เผยแพร่เมื่อ 3 กรกฎาคม 2566)